Uppsala Universitet Matematiska Institutionen Thomas Erlandsson, Axel Husin

TENTAMEN ENVARIABELANALYS M 2013-12-09

Tentamen består av 10 uppgifter (max 3 poäng per uppgift), 2 problem (max 5 poäng per problem) samt 3 extra problem (max 4 poäng per extra problem). Till både uppgifterna och problemen fordras fullständiga lösningar. 18 - 24 poäng ger betyget 3, 25 - 31 betyget 4, 32 - 52 betyget 5.

Skrivtid: 8.00-13.00 Tillåtna hjälpmedel: Skrivdon.

UPPGIFTER

- 1. Beräkna gränsvärdet $\lim_{x\to 0} \frac{e^{x^2}-e^{-x^2}}{e^{2x^2}-e^{-2x^2}}$.
- 2. Motivera varför funktionen

$$\frac{x}{(x-1)(x-4)}$$

måste anta ett största värde på det öppna intervallet 1 < x < 4 samt bestäm detta värde.

- 3. Beräkna integralen $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{e^x}{1+e^{2x}} dx$ genom att t ex utnyttja substitutionen $e^x = u$.
- 4. Skissera kurvan

$$y = \frac{x^2 - x + 1}{x - 1} = x + \frac{1}{x - 1}.$$

Bestäm särskilt asymptoterna samt lokala extrempunkterna.

- 5. Beräkna integralen $\int_0^{\pi} x \sin x \, dx$.
- 6. Lös differentialekvationen y'' y = -1, y(0) = 1, y'(0) = 0.
- 7. Lös differentialekvationen $t^2 \frac{dy}{dt} = y^2$. Ange särskilt de lösningar som är definierade för alla reella tal t.
- 8. Ange de x för vilka $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(x^2)^n}$ konvergerar samt bestäm seriens summa för dessa x.
- 9. Potensserien $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^n \, x^n}{n^{\frac{1}{3}}}$ har konvergensradien lika med $\frac{1}{3}$. Utnyttja bland annat denna information för att bestämma för vilka x serien divergerar, konvergerar absolut respektive konvergerar villkorligt.
- 10. Motivera varför funktionen $f(x) = \frac{\ln x}{1 + \ln^2 x}$ måste anta ett minsta och ett största värde på det slutna intervallet $1 \le x \le e$ samt bestäm dessa värden.

PROBLEM

1. Bevisa att det finns precis en linje som är gemensam tangent till parablerna $y=x^2$ och $y^2=x$ samt bestäm x-koordinaten för respektive tangeringspunkt.

2.

$$f(x) = \frac{\cos(2x) - \cos x}{x}, x \neq 0, \quad f(0) = 0.$$

- a) Bevisa att f(x) är kontinuerlig i origo.
- b) Bevisa att $f'(0) = -\frac{3}{2}$.
- c) Bevisa att x-axeln är horisontell asymptot då $x \to \pm \infty$.

EXTRA PROBLEM (Axel Husin)

- 1. Funktionen $f(x) = xe^{\frac{1}{x}}$ har två asymptoter. Bestäm dessa.
- 2. Låt $\{a_n\}_{n=1}^\infty$ vara en följd av tal så att $\lim_{n\to\infty}a_n$ existerar ändligt. Visa att då finns ett tal M så att $|a_n|< M$ för alla $n=1,2,\ldots$
- 3. Låt f(x) vara en funktion. Avgör om följande påståenden är sanna.
  - a) Om f(x) är kontinuerlig i x = 0 så är $f^2(x)$ deriverbar i x = 0.
  - b) Om $f^2(x)$ är deriverbar i x = 0 så är f(x) kontinuerlig i x = 0.

DIVERSE FORMLER OCH SATSER

$$e^{x} = 1 + x + \frac{x^{2}}{2!} + \frac{x^{3}}{3!} + \dots \qquad (-\infty < x < \infty)$$

$$\sin x = x - \frac{x^{3}}{3!} + \frac{x^{5}}{5!} - \dots \qquad (-\infty < x < \infty)$$

$$\cos x = 1 - \frac{x^{2}}{2!} + \frac{x^{4}}{4!} - \dots \qquad (-\infty < x < \infty)$$

$$1 + r + r^{2} + r^{3} + \dots = \frac{1}{1 - r}, |r| < 1$$

$$\lim_{x \to +\infty} \frac{x^a}{e^x} = 0, \qquad \lim_{x \to +\infty} \frac{\ln x}{x^a} = 0, \qquad \lim_{x \to 0+} x^a \ln x = 0, \quad a > 0.$$